

[Socialministeren.]

er vedtaget af det høje Folketing med alle Stemmer mod en enkelt. Om Forslagets Forhistorie samt Beretningerne fra Aandssvageanstalterne og den udenlandske Lovgivning tør jeg henvise til de Bilag, der medfølger Forslaget. Dette er i øvrigt særlig i Øjeblikket motiveret ved to Forhold. Det første er, at Socialreformen gør Aandssvageforsorgen til en Statsopgave og lader Staten overtage alle Udgifterne ved den. Det andet Forhold er den Indberetningspligt, der er foreskrevet i Socialreformen vedrørende aandssvage. Denne Indberetningspligt i Forbindelse med Statens Overtagelse af Forsorgen har bevirket, at der ikke er nogen Tvivl om, at man vil blive opmærksom paa en hel Række uheldige Forhold vedrørende aandssvage, som man derefter vil komme til at tage sig af, og Spørgsmaalet var da, om det ikke var rimeligt gennem en særlig Lov om Foranstaltninger vedrørende aandssvage at søge særlig ogsaa at mindske det offentlige Udgifter til denne Art af Forsorg, der efter Lidelsens Karakter, efter Defektens Karakter vil have en Tilbøjelighed til at stige fra Slægt til Slægt. Der findes, som man ved, en særlig Lov om Sterilisation her i Landet, men det forekommer mig, at de Bestemmelser, der i Øjeblikket er gældende i denne Lov, ikke rigtig passer, ikke er tilstrækkelige, naar vi staar over for aandssvage. Den Abnormitet, som man nærmest maa sammenstille Aandssvagheden med, Sindssygdom, adskiller sig alligevel i høj Grad fra Aandssvagheden. For det første har sindssyge ofte været normale før Sygdommens Udbrud og udfyldt en Plads i Samfundet; for det andet bliver de ofte igen i Stand til at udfylde en Plads i Samfundet, fordi de kommer sig. Aandssvagheden kan derimod ikke ophæves ved kurativ Behandling; den gør fra første Færd den paagældende mere eller mindre uskikket til at udfylde en Samfundsplads, at udføre selvstændigt Arbejde. Endvidere er det karakteristisk for denne Defekt, at den aandssvage som Regel savner baade Forsørger- og Opdragerevne. Da Forholdet nu er det, at man maa befrygte, at Antallet af aandssvage, hvis der ikke sker en vis Kontrol paa dette Omraade, stiger, og at Udgifterne derfor stiger Aar for Aar, og da den Lovgivning, vi har, særlig vedrørende Sterilisation, er meget omstændelig og langtfra betryggende i saa Henseende, har jeg fundet det naturligt under Hensyn til de Betragtninger, jeg begyndte med vedrørende Socialreformens Stilling, at tage dette Forhold op gennem et særligt Lovforslag.

Dette Lovforslag gaar da ud paa først at fastslaa, at Statens Forsorg udøves gennem Aandssvageanstalterne. I §§ 2—4 gives de almindelige Regler for Indlæggelse paa og Udskrivning fra disse Anstalter; i § 5 gives den særlige Regel om udvidet Adgang til Sterilisation, særlig for aandssvage. Denne Paragraf har, om jeg saa maa sige, en afgørende Betydning i Lovforslaget, og jeg skal derfor omtale den lidt nærmere.

Efter Lovforslaget paahviler det vedkommende Anstaltsledelse, praktisk taget Overlægen, at gøre Indstilling til det Nævn, jeg skal omtale om lidt, om Sterilisation af en aandssvage, naar samfundsmæssige Hensyn taler derfor, samt naar Sterilisation vil være gavnlig for den aandssvage selv, idet den vil gøre det forsvarligt enten helt at undlade at inddrage ham under Forsorg eller ogsaa at mildne Forsorgen, idet han kan overføres fra Anstalt til kontrolleret Familiepleje, fra kontrolleret Familiepleje til Udskrivning, eller i hvert Tilfælde overføres til en friere og billigere Form end Anstaltsanbringelse. Til at behandle saadanne Indstillinger fra Anstaltsledelsen skal der efter § 6 nedsættes et Nævn, der skal bestaa af en Dommer som Formand, en med social Praksis kendt Mand og endelig en Læge, der er uddannet i Psykiatri eller i Aandssvageforsorg.

§ 7 oplyser, hvad der forstaaes ved Sterilisation i videnskabelig Forstand. § 8 fastsætter Straf for dem, der uhjemlet foretager denne Art Indgreb. § 9 indeholder Bestemmelser om de særlige Forhold, hvor der er Tale om farlige aandssvage, der indlægges i Henhold til Dom, og endelig bestemmer § 10, at Loven træder i Kraft en Maaned efter dens Bekendtgørelse. Samtidig ophæves § 2 i den nugældende Sterilisationslov, for saa vidt aandssvage angaar.

Der er i Folketinget sket enkelte Ændringer i det oprindelig forelagte Forslag, men dog ikke Ændringer af en saadan Betydning, at jeg finder særlig Grund til at omtale dem. Jeg kan derfor med disse Ord anbefale Lovforslaget til en hurtig og villig Behandling i det høje Ting.

H. C. Andersen: Det Lovforslag, som den højtærede Minister nu har anbefalet, vil mit Parti være med til at gennemføre.

Angaaende de første 4 Paragraffer, der omhandler aandssvages Inddragelse under offentlig Forsorg og deres Udskrivning, finder jeg ingen Anledning til at fremsætte Bemærkninger. Det deri foreslaaede er vistnok rigtigt, men det er dog særlig